

Botanikiáda dostala opäť zelenú	2
Tlač, Katolícke noviny, 21. 6. 2022	
Za internáty si priplatia	4
Tlač, Plus jeden deň, 22. 6. 2022	

Botanikiáda dostala opäť zelenú [↗](#)

📅 21. 6. 2022, Zdroj: **Katolícke noviny**, Strana: 26, Vydavateľ: Spolok sv. Vojtecha - VOJTECH spol. s r.o., Autor: Laura Holánová, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**
Dosah: 48 697 GRP: 1,08 OTS: 0,01 AVE: 1668 Eur

Hravá forma štúdia vie detí najviac zaujať. Projekt Botanikiáda je určený pre žiakov 5. ročníka základných škôl, aby vzbudil ich záujem o oblasť botaniky prostredníctvom súťaže.

Projekt vznikol pred trinástimi rokmi a od jeho prvej realizácie sa na ňom zúčastnilo vyše 2 100 piatakov a ich učiteľov biológie zo základných škôl Košického a Prešovského samosprávneho kraja. Po uvoľnení protipandemických opatrení nastali opäť priaznivé podmienky na stretnutie v Botanickej záhrade Univerzity Pavla Jozefa Šafárika, kde v troch turnusoch 25. mája, 1. a 8. júna prebehlo regionálne kolo projektu.

„Prvé kolo v online forme sa uskutočňuje na základných školách, tento rok sa na ňom zúčastnilo 2 306 piatakov,“ informovala koordinátorka projektu Andrea Fridmanová. „Dvaja žiaci z každej zaregistrovanej školy sa spolu s pedagógom môžu zúčastniť na regionálnom kole priamo v Košiciach. Tento rok prišlo 181 žiakov a 92 učiteľov.“

Účastníkom chceli predstaviť aj nový dendrologický náučný chodník, preto podtitul ročníka znie Spoznávam dreviny. Deti aj pedagógov čakal atraktívny program. „Na šiestich stanovištiach areálu botanickej záhrady ich čakalo niekoľko problémových úloh. Neočakávali sme od nich encyklopedické vedomosti, zámerom bolo naučiť ich pozorovať okolie, čítať a bádať s porozumením a hlavne budovať si pozitívny vzťah k prírode,“ dopĺňa Andrea Fridmanová.

Pedagógovia sa z pripravených prezentácií dozvedeli viac o najnovších trendoch pri pestovaní rastlín, ochrane prírody a o nových poznatkoch v biológii.

Projekt zabezpečila Botanická záhrada **UPJŠ** z vlastných zdrojov a podpory partnerov. Každý rok tak zapája talentovaných žiakov v oblasti prírodných vied a ešte viac ich motivuje na štúdium danej problematiky. Prístupnou formou ich informuje o význame rastlín, environmentálnych vplyvoch na ochranu a tvorbu životného prostredia a prostredníctvom týchto malých nadšencov botaniky posúva dané informácie medzi ich rovesníkov na základných školách.

Ďalším cieľom projektu je predstaviť aj pedagogickým pracovníkom zaujímavé vedecké poznatky, na ktorých botanická záhrada v rámci výskumu a vývoja participuje, a objasniť, ako ich využiť v praxi.

Žiaci na Botanikiáde riešia úlohy z botaniky hravou formou.

Snímka: archív **UPJŠ** v Košiciach

Autor: LAURA HOLANOVÁ

18 / MLADÝM

TROŠKA DO ROŽKA
Veronika

Anglická kráľovná Alžbeta II. oslávila platínové jubileum. Najdlhšie vládnuci (európsky) monarcha, ktorý prežil vojnu, neustále sa meniacu politickú i hospodársku situáciu, turbulentný rodinný život a naďalej sa javí ako tá istá osoba, ktorej sa čas (takmer) nedotkol.

Svojím stoickým pokojom a výrazom profesionálneho hráča pokru bude asi navždy vzbudzovať záujem podobne ako záhadný úsmev Momy Lísy. Čo sa v skutočnosti skrýva za úsmevom, aký vie vyčaríť pravdepodobne len kráľovná Anglicka, však v plnom rozsahu neodhali nikto.

Všetci v istých obdobiach či oblastiach života nosíme profesionálne masky a to, čo sa skrýva pod nimi, je známe (možno) len našim najbližším. Profesionálna maska pracovní-

ka, ktorý musí zachovávať dekorum pri komunikácii s nadriadeným či zákazníkom; učiteľ či rodič, manžel či nevesta, ktorí sa občas musia zdržať komentára, aby neurazili či neranili.

Málokedy si môžeme dovoliť mať na jazyku to, čo aj na srdci. A tak často hráme diplomatické hry v škole, práci, priateľstvách a susedstvách. Ukazujeme našu „prezentovateľnú“ tvár sociálnym sieťam. No fakt, že sme sa pred chvíľou pohádali alebo si v reálnom živote nevieme prísť na meno, je nepodstatný.

A tak je niekedy dobré jednoducho všetko vypnúť a používať len filter vlastného sedliackeho rozumu. Jednoducho žiť a kráčať svojou cestou, na ktorej dnes možno – ak si len na chvíľu zložíme svoju masku – budeme mať šancu pomôcť pookriať niekomu, kto si myslí, že nie je „dost“.

VERONIKA DE LUCA,
UČITELKA ANGLICKÉHO JAZYKA

PRIDAJ SA K NÁM. NAŠE KONTA
NA FACEBOOKU SA VOLAJÚ
KATOLÍCKE NOVINY A MLADÝM KN

Botanikiáda dostala opäť zelenú

Hravá forma štúdia vie detí najviac zaujať. Projekt Botanikiáda je určený pre žiakov 5. ročníka základných škôl, aby vzbudil ich záujem o oblasť botaniky prostredníctvom súťaže.

Žiaci na Botanikiáde riešia úlohy z botaniky hravou formou.
Snímka: archív UPJŠ v Košiciach

problémových úloh. Neočakávali sme od nich encyklopedické vedomosti, zámerom bolo naučiť ich pozorovať okolie, čítať a bádať s porozumením a hlavne budovať si pozitívny vzťah k prírode," dopĺňa Andrea Fridmanová.

Pedagógovia sa z pripravených prezentácií dozvedeli viac o najnovších trendoch pri pestovaní rastlín, ochrane prírody a o nových poznatkoch v biológii.

Projekt zabezpečila Botanická záhrada UPJŠ z vlastných zdrojov a podpory partnerov. Každý rok tak zapája talentovaných žiakov v oblasti prírodných vied a ešte viac ich motivuje na štúdium danej problematiky. Prístupnou formou ich informuje o význame rastlín, environmentálnych vplyvoch na ochranu a tvorbu životného prostredia a prostredníctvom týchto malých nadšencov botaniky posúva dané informácie medzi ich rovesníkov na základných školách.

Ďalším cieľom projektu je predstaviť aj pedagogickým pracovníkom zaujímavé vedecké poznatky, na ktorých botanická záhrada v rámci výskumu a vývoja participuje, a objasniť, ako ich využiť v praxi.

LAURA HOCANOVÁ

ČO STE (NE)VEDELI

Najväčší vodopád by ste márne hľadali na zemskom povrchu. Ukryvá sa totiž pod hladinou Dánskeho prielivu, ktorý oddeľuje Island a Grónsko. Na dne úžiny je séria kataraktov, ktoré sa začínajú dvetisíc stôp pod povrchom úžiny a klesajú do hĺbky desiatich stôp. Vodopád však netečie nonstop. Katarakt v Dánskom prielive je tvorený rozdielom teplôt medzi ultrastudenými arktickými vodami Grónskeho mora a mierne teplejším Irmingerovým morom. Studená voda je ťažšia a tečie nadol pod teplým prúdom. Doslova ide o prúd ťažkej vody, ktorý sa ohne a tečie nadol. Pretože studená voda je hustá, klesá pod teplú vodu a rozlieva sa cez podmorský katarakt až na dno oceánu. Dokáže tak vytvoriť vodopád s prietokom neuveriteľných päť miliónov litrov za sekundu.

—MG—, WWW.SK.UNANSEA.COM

Projekt vznikol pred trinástimi rokmi a od jeho prvej realizácie sa na ňom zúčastnilo vyše 2 100 piatakov a ich učiteľov biológie zo základných škôl Košického a Prešovského samosprávneho kraja. Po uvoľnení protipandemických opatrení nastali opäť priaznivé podmienky na stretnutie v Botanickéj záhrade Univerzity Pavla Jozefa Šafárika, kde v troch turnusoch 25. mája, 1. a 8. júna prebehlo regionálne kolo projektu.

„Prvé kolo v online forme sa uskutočňuje na základných školách, tento rok sa na ňom zúčastnilo 2 306 piatakov,“ informovala koordinátorka projektu Andrea Fridmanová. „Dvaja žiaci z každej zaregistrovanej školy sa spolu s pedagógom môžu zúčastniť na regionálnom kole priamo v Košiciach. Tento rok prišlo 181 žiakov a 92 učiteľov.“

Účastníkom chceli predstaviť aj nový dendrologický náučný chodník, preto podtitul ročníka znie *Spoznávam dreviny*. Deti aj pedagógov čakal atraktívny program. „Na šiestich stanovištiach areálu botanickej záhrady ich čakalo niekoľko

Za internáty si priplatia [📄](#)

📅 22. 6. 2022, Zdroj: **Plus jeden deň**, Strana: 8, Vydavateľ: **News and Media Holding a.s.**, Autor: **TASR, nm**, Sentiment: **Ambivalentný**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: 277 000 GRP; 6,16 OTS; 0,06 AVE; 3729 Eur

Študenti si budú musieť siahnuť hlbšie do peňaženky

Slovensko - Pandémia, zvyšovanie cien energií a aj ďalšie náklady na prevádzku – toto všetko ovplyvňuje poplatok za bývanie na internáte. A vyzerať to tak, že študenti sa budú musieť od septembra uskromniť. Niektoré univerzity totiž avizovali zvyšovanie cien.

Viacere univerzity k tomuto kroku pristúpia od nového akademického roka, teda od septembra. „Dôvodom sú výpadky príjmov z podnikateľskej činnosti v čase pandémie, zvyšovanie cien energií, ale aj znižovanie štátneho rozpočtu pre univerzity. Aktuálne prebiehajú interné rokovania a prepočty cien,“ uviedla hovorkyňa najväčšej univerzity Komenského, Lenka Miller. Nové ceny by mali platiť od 1. septembra. Aj Slovenská technická univerzita je vzhľadom na aktuálnu situáciu nútená pristúpiť k zvyšovaniu cien za ubytovanie. „Pôjde o nárast o 14 eur na mesiac, v priemere z aktuálnych 82 na 96 eur,“ uviedol hovorca univerzity Juraj Rybanský. Študentské domovy Ekonomickej univerzity boli od marca 2020 takmer dva roky kapacitne vyťažené len minimálne, výpadok príjmov mali zhruba až dva milióny eur. Z zvyšovaniu poplatkom preto pristúpili už od 1. marca. „Ďalšie zvyšovanie univerzita v roku 2022 už preto neplánuje,“ dodal Miroslav Horňák z centra komunikácie a vzťahov s verejnosťou. Za internáty si priplatia aj študenti na opačnej strane Slovenska. „V priemere dôjde k zvýšeniu o 10 eur, predtým jedno lôžko v dvojposteľovej izbe stálo 65 eur, teraz to bude 75 eur,“ spresnila hovorkyňa Prešovskej univerzity Anna Polačková.

Hlbšie do peňaženky si budú od septembra musieť siahnuť aj tí, ktorí budú chcieť bývať v študentskom domove, ktorý patrí Trnavskej univerzite. Namiesto pôvodných 85 eur zaplatia o 10 eur viac. Ceny bude zvyšovať aj Žilinská univerzita, predpokladajú však, že až od 1. januára 2023. „Keďže dochádza k rastu cien energií, ako aj ďalších nákladov spojených s prevádzkou internátov,“ uviedol prorektor pre vzťahy a marketing Žilinskej univerzity Jozef Ristvej. Aj Univerzita Mateja Belu v Banskej Bystrici zvýšila ceny. „Priemerný mesačný nárast predstavuje 10 eur na osobu, čo v percentuálnom vyjadrení ide o navýšenie o 12 – 19 %,“ uviedlo vedenie univerzity. O 10 až 15 percent sa zvýšia ceny ubytovania aj v študentských domovoch **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, o niečo menej, priemerne 8 až 15 percent, porastie aj poplatok pre študentov Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre.

Anketa

Ako vnímate zvyšovanie poplatkov za ubytovanie?

Dávid (24), Bratislava:

Ak by zdražiel o 10 alebo

20 eur, stále mi to pripadá v pohode. Napriek tomu, že izby nestoja za veľa, je to bezkonkurenčná cena za bývanie v Bratislave.“

Martina (22), Humenné:

Pre štúdium nemám veľa času nazvyš, aby som mohla brigádovať, čiže mi to urobí veľký škrt cez rozpočet. Keď chcú zvyšovať ceny, tak aspoň nech to vyzerať adekvátne.“

Lenka (22), Bratislava:

Bude to citeľná zmena, no

ešte stále únosná. Problémom však je, že zdražovanie sa odráža všade, a náklady na bežný študentský život sa tak, žiaľ, pomerne výrazne zvýšili.“

Je to najdostupnejšia možnosť bývania pre mladých.

Avizované zmeny poplatkov

Slovenská technická univerzita

z 82 eur

na 96 eur Prešovská univerzita

zo 65 eur

na 75 eur Trnavská univerzita

z 80 eur

na 90 eur

Internáty vyzerajú už desiatky rokov rovnako, aj preto sa študentom zvyšovanie cien nepozdáva.

Dôvodom je aj znižovanie štátneho rozpočtu pre univerzity.

hovorkyňa Lenka Miller

Autor: nm,tasr FOTO: Matej Kalina

Pre nedostatok vody už spustili záložný vodojem

BRATISLAVA
Bratislavská vodárenská spoločnosť spúšťa v Modre záložný vodojem. Niektoré lokality v meste a jeho okolí totiž trpia nedostatkom vody.

Upozornila na to BVS, podľa ktorej pre klimatickú zmenu už v júni klesla výdatnosť studni v tejto lokalite a prevádzkované vodojemy nemajú dostatok vody na pokrytie zvýšenej spotreby obyvateľstva. „Prejavuje sa to hlavne vo večerných

hodinách, keď ľudia nárazovo zavlažujú svoje záhrady a vo väčšej miere sa spechujú,“ uviedla vodárenská spoločnosť. V týchto dňoch preto pracuje na opätovnom zaradení horného vodojemu do aktívnej prevádzky.

Obvinili Sýrčana, ktorý previezol 24 migrantov

BRATISLAVA
Sýrčan Mohamad S. v pondelok previezol na Slovensko 24 nelegálnych migrantov, za čo mal dostať 5 000 eur. Čelí obvineniu zo zločinu prevážačstva.

„Na územie Slovenska sa dostali cez hraničný priechod Komárom - Komárno, cez Alžbetin most, medzi Maďarskom a Slovenskou republikou. Vo dieť mal všetkých cudzincov naložiť skoro ráno pri obci Ásothalom v Maďarsku,“ spresnila hovorkyňa Denisa Bírnyová s tým, že cudzinci strávili zatvoreni v aute viac ako štyri a pol hodiny.

Lyžiarske stredisko končí, začali odstraňovať vleky

KOŠICE
Lyžiarske stredisko v košickej mestskej časti Kavečany končí, v týchto dňoch z neho odstraňujú vleky. Naposledy sa tam lyžovalo v roku 2018.

„Niektoré vleky budú ponúknuté na odpredaj. Montovať sa bude v stredisku Búče - Renčičova na Regetovke. Jeden z vlekov, ktorý ide na Hrebnú, zostane na svojom mieste. Budúcu letnú sezónu by mal slúžiť cyklistom, resp. pešákmi kolobežkám. Ďalšie vleky sú demonštrované a uskladnené v stredisku Jahodná,“ povedal Petrčík, ktorý je zároveň vedúcim lyžiarskeho strediska na Jahodnej.

Polícia pomáhala pri vymknutí dieťaťa v aute

BRATISLAVA
Bratislavská mestská polícia musela pomáhať pri vymknutí malého dieťaťa v aute. Rodič si zabudol kľúč a dieťa zostalo uväznené vnútri vozidla.

Polícia upozorňuje, že prípady zabudnutých detí a zvierat v aute nie sú ničím nezvyčajným. „Zabudnuté dieťa v aute sa prehreje až päťkrát rýchlejšie ako dospelý,“ varuje mestská polícia

s tým, že dieťa v aute postupne malátnie, pridruží sa bolesť hlavy a zvracanie. Tudi vyzyvajú, aby ihneď kontaktovali mestskú políciu na čísle 159, ak objavia dieťa či zvierat zamknuté v aute.

Geologické vrty ukážu, či zo skládky presakujú toxíny

NÁMESTOVO
Na skládke na tuhý komunálny odpad Zubrohlava - Námestovo sa majú spraviť geologické vrty. Majú ukázať, či zo skládky presakujú do spodných vôd toxické látky.

Po utorkovom Výbore Národnej rady SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie to uviedol jeho predseda Jaroslav Karahuta. Skládku v Námestove skončil podľa Karahutu povolenie na skládovanie. Je tam však miesto na odpad na ďalších päť rokov. „Celý výbor bol o tom, aby mohli ešte päť rokov ľudia túto skládku používať, naplnili jej kapacitu a nezvyšovali sa im náklady, pretože dnes sa tieto odpady vozia z Námestova do Prešova,“ povedal Karahuta.

Anketa

Ako vnímate zvyšovanie poplatkov za ubytovanie?

Dávid (24), Bratislava:
„Ak by zdraželo o 10 alebo 20 eur, stále mi to pripadá v pohode. Napriek tomu, že izby nestoja za veľa, je to bezkonkurenčná cena za bývanie v Bratislave.“

Martina (22), Humenné:
„Pre štúdium nemám veľa času nazvyš, aby som mohla brigádovať, čiže mi to urobí veľký škrt cez rozpočet. Keď chcu zvyšovať ceny, tak aspoň nech to vyzerá adekvátne.“

Lenka (22), Bratislava:
„Bude to citeľná zmena, no ešte stále únosná. Problémom však je, že zdražovanie sa odráža všade, a náklady na bežný študentský život sa tak, žiaľ, pomerne výrazne zvýšili.“

Študenti si budú musieť siahnuť hlbšie do peňaženky

Za internáty si priplatia

Je to najdostupnejšia možnosť byvania pre mladých.

Slovensko - Pandémia, zvyšovanie cien energií a aj ďalšie náklady na prevádzku – toto všetko ovplyvňuje poplatok za bývanie na internáte. A vyzerá to tak, že študenti sa budú musieť od septembra uskromniť. Niektoré univerzity totiž avizovali zvyšovanie cien.

Viacere univerzity k tomuto kroku pristúpia od nového akademického roka, teda od septembra. „Dôvodom sú výpadky príjmov z podnikateľskej činnosti v čase pandémie, zvyšovanie cien energií, ale aj znížovanie štátneho rozpočtu pre univerzity. Aktuálne prebiehajú interné rokovania a prepočty cien,“ uviedla hovorkyňa najväčšej univerzity Komenského, Lenka Miller.

Nové ceny by mali platiť od 1. septembra. Aj Slovenská technická univerzita je vzhľadom na aktuálnu situáciu nútená pristúpiť k zvyšovaniu cien za ubytovanie. „Pôjde o nárast o 14 eur na mesiac, v priemere

z aktuálnych 82 na 96 eur,“ uviedol hovorca univerzity Juraj Rybanský. Študentské domovy Ekonomickej univerzity boli od marca 2020 takmer dva roky kapacitne vyťažené len minimálne, výpadok príjmov mali zhruba až dva milióny eur. Z zvyšovaniu poplatkov preto pristúpili už od 1. marca. „Ďalšie zvyšovanie univerzita v roku 2022 už preto neplánuje,“ dodal Miroslav Horňák z centra komunikácie a vzťahov s verejnosťou. Za internáty si priplatia aj študenti na opačnej strane Slovenska. „V priemere dôjde k zvýšeniu o 10 eur, predtým jedno lôžko v dvojposteľovej izbe stálo 65 eur, teraz to bude 75 eur,“ spresnila hovorkyňa Prešovskej univerzity Anna Polašková.

Hlbšie do peňaženky si budú od septembra musieť siahnuť aj ti, ktorí budú chcieť bývať v študentskom domove, ktorý patrí Trnavskej univerzite. Namiesto pôvodných 85 eur zaplatia o 10 eur viac. Ceny budú zvyšovať aj Žilinská univerzita, predpokladajú však, že až od 1. januára 2023. „Keďže dochádza k rastu cien energií, ako aj ďalších

Avizované zmeny poplatkov

Slovenská technická univerzita	z 82 eur	na 96 eur
Prešovská univerzita	zo 65 eur	na 75 eur
Trnavská univerzita	z 80 eur	na 90 eur

nákladov spojených s prevádzkou internátov,“ uviedol prorektor pre vzťahy a marketing Žilinskej univerzity Jozef Ristvej. Aj Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici zvýšila ceny. „Priemerný mesačný nárast predstavuje 10 eur na osobu, čo v percentuálnom vyjadrení ide o najvyššie o 12 - 19 %,“ uviedlo vedenie univerzity. O 10 až 15 percent sa zvýšila cena ubytovania aj v študentských domovoch Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, o niečo menej, priemerne 8 až 15 percent, porastie aj poplatok pre študentov Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre.

Internáty vyzerajú už desiatky rokov rovnako, aj preto sa študentom zvyšovanie cien nepozdáva.

nm, taz. foto: Matej Kalina

Rezort zdravotníctva sa po tragickom incidente rozhodol konať:

Nové pravidlá pre hniezda záchranu

BRATISLAVA
Ministerstvo zdravotníctva (MZ) pripravilo štandardy a usmernenie, ktoré budú definovať prevádzkovanie hniezd záchranu. Potvrdil to komunikáčny odbor rezortu.

Prijatie nových opatrení avizoval minister zdravotníctva Vladimír Lengvarský už v apríli po tom, ako v Náród-

nom ústave detských chorôb (NUDCH) v Bratislave našli v hniezde záchranu mŕtveho novorodenca. Prípado sa naďalej zaobera polícia. Ide konkrétne o dva odborné štandardy, novelizované usmernenie a návrh interných riadiacich aktov. Počítame s ukončením vnútrorežortného pripomienkového

konania do konca tohto týždňa, následne môžu byť materiály schválené, zverejnené a uvedené do praxe,“ spresnil rezort. Materiály vypracoval v spolupráci s občianskym združením Šanca pre nečlenených a zdravotníckymi zariadeniami. Predsedníčka občianskeho združenia Anna Ghannanová potvrdila,

že rezort materiály predložil na majstrov rokovaní so zástupcami všetkých nemocníc, v ktorých sú hniezda záchranu. „Predložil návrh osmernenia, vzor smernice ku kontrole prevádzky hniezda záchranu ako aj štandardy nielen k starostlivosti o dieťa z hniezda záchranu, ale aj k prevádzke hniezda záchranu,“ priblížila.